

Moholy-Nagy University of Art and Design

Doctoral School

Art Theory (Design Theory) / Design Culture Studies PhD

Art, Religion, and Spirituality in the Design Culture of the Postsecular Age

Doctoral Dissertation

Zoltán Körösvölgyi

Supervisors:

Dr. Márton Szentpéteri PhD, Full Professor

Dr. Bálint Veres PhD, Habilitated Associate Professor

Budapest, 2022

Összefoglaló

Napjaink posztsekuláris világában a művészet területén is érzékelhető, hogy megnövekedett az érdeklődés a vallás és a spiritualitás iránt. Ezzel együtt a kérdés már fogalmi szinten sem egyértelmű: az általában kortárs szakrálisként definiált művészet kategóriájába tartozónak tekintett alkotások és alkotók recepciója az elméletalkotásban, a kritikában, az alkotói és intézményi gyakorlatban, az oktatásban, az intézményesült vallások és a szekuláris megközelítések nézőpontjai és érvelése szerint is különböző értékítéleteket mutat fel, és visszatérő vita tárgyát képezi. A doktori disszertáció alapjául szolgáló kutatás e széles körű kérdés aspektusainak feltérképezésére, a kapcsolódó megközelítési lehetőségek, nemzetközi és hazai diskurzusok és alkotói gyakorlatok bemutatására vállalkozik, amelyhez a szerző vizsgálati és értelmezési keretrendszerként a befogadó designkultúra-tudomány nyitott szemléletű megközelítését kínálja. A kutatás elméleti fókuszának disszeminációja mellett a szerző empirikus kutatás, oktatási és művészeti-kurátori programok, ismeretterjesztést és transzkulturális kapcsolatépítést szorgalmazó gyakorlatok segítségével érvel. Célja a kutatás folyamatának lezáratlansága tudatában is, hogy elősegítse a terület aktorai közötti párbeszédet, valamint rámutasson, hogy a vallásos és spirituális tapasztalathoz köthető művészet annak különböző módozataival, megközelítésével és hozzáállásával is megfelelően tudja szolgálni a jövőszítés módozatainak megteremtését.

Kulcsszavak:

művészet, vallás, spiritualitás, designkultúra, posztsekularizáció

Szerző:

Körösvölgyi Zoltán

Értekezés címe magyarul:

Művészet, vallás és spiritualitás a posztsekuláris kor designkultúrájában

Témavezetők:

Dr. Szentpéteri Márton PhD, egyetemi tanár

Dr. Veres Bálint PhD habil., egyetemi docens

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Budapest

2022

Tézisek

- (a) Az általában „szakrális művészet” néven tárgyalt művészet létező fogalom, amely a vallásos, illetve spirituális tapasztaláshoz köthető más jelenségekhez hasonlóan meghatározó napjaink posztszekuláris világában.
- (b) A „kortárs szakrális művészet” fogalma még bizonytalanabb: az e kategóriába sorolt vagy idetartozónak vélt alkotások heterogén csoportot alkotnak – a liturgikus vagy egyházművészeti alkotásoktól kezdve a közösségi vagy magántermészetű vallásos, illetve spirituális tapasztaláshoz köthető művekig.
- (c) A terület aktorai (művészek, kurátorok, a művészeti világ, a szervezett vallás és az oktatás szakemberei, valamint a befogadók) közötti kommunikációt lehetővé tévő nyelv elveszettnek látszik; azonban léteznek ennek újrafelfedezésére irányuló, visszatérő kísérletek – az elmélet és az alkotói gyakorlat oldaláról egyaránt.
- (d) A nyitott szellemű és befogadó designkultúra-tudomány alkalmas keretet és alapot biztosít a felvázolt terület vizsgálatára.
- (e) A vallásos és spirituális tapasztaláshoz kötődő művészet – számos területen, különböző meghatározott módozatokkal, megközelítésekkel és attitűdökkel – segít a jövőstítés útjairól gondolkodni, azt kutatni és azon dolgozni.